وَمِنْ فَوْقِي وَاَعُوذُ بِعَظَمَتِكَ اَنْ اُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي

تمت

Süleymaniye Kütüphanesi
Kısım Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No 6068
Eski Kayıt No

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C.
Süleymaniye Kütüphanesi
1923

هذا الكتاب
ارشاد الصبيان

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي بنى السموات بناء عجيبا ۰ وصاغ من
صلصال الارض صيغة انسانا لبيبا ۰ والصلوة والسلام
على محمد الذي اتخذه الله حبيبا ۰ وعلى اله واصحابه الذين
وجدوا الداء الانسان طبيبا ۰ وبعد فقد جمعت من
المسائل الصرفية لارشاد الصبيان ومن الله الهداية
والكرم والتوفيق والاحسان نصر فعل ماض معلوم
مفرد مذكر غائب فعل لغتده ايشلمكه ديرلر اصطلاح
صرفيينده ماده سيله حدثنه هيئتيله اوچ زماندن
برينه دلالت ايدن كلمه ديرلر اصطلاح ديو بر اسم معنى

Süleymaniye ... Kısım ... Yeni Kayıt No ... Eski Kayıt No

موضع اولندن كه دروب بتشقه بر شيئه اسم اتمكه بر قومك
اتفاق اتمسينه اصطلاح ديرلر لغت ديو الفاظ مو
ضوعه يه ديرلر ۰ ماده ديو بر شيء نه دن يا بلور ايسه اكا
ماده ديرلر ۰ حدث ديو مصدر معناسينه ديرلر ۰
هيئت ديو صورته ديرلر اوچ زماندن بري شيمديكي حالدر
بري كچمش زماندر بري كلجك زماندر ۰ نصرك ماده
نون صاد رادر ۰ هيئتي ابتدا نونك اردنجه صاد دخي
اردنجه را بو اوچي مفتوح اولمقدر ۰ نصرك لفظي
فعلدر معناسي فعلدر يا لكز لفظيده فعلدكل يا لكز
معناسيده فعلدكل بونده ايكي اعتبار واردر ۰
اكر مجموع ماده سيله وهيئتيله لفظي اوزرينه دلالت
ايدرسه لفظنك اسمي اولور ۰ واكر مجموع ماده سيله
وهيئتيله معناسي اوزرينه دلالت ايدرسه فعل

اولور. وغیر یلودهٔ بوتولی اوزرینه قیاس اولنه

ماضی لغتده کچمشه دیرلر اصطلاح صرفیونده سنک
خبر ویردیکک زمانده اول زمانه دلالت ایدن کلمیه
دیرلر معلوم لغتده بلنمشه دیرلر اصطلاحده ماده سنده
اکلنان معناسی فاعلینه طاینن کلمیه دیرلر مفرد
مجهول لغتده بلنمامشه دیرلر اصطلاحده ماده سنده
اکلنان معناسی مفعولنه اسناد اولنان کلمیه دیرلر
وفاعلی ذکر اولنمیانه دیرلر مفرد لغتده یالکزه
دیرلر اصطلاحده یالکزه دلالت ایدن کلمیه دیرلر
مذکر لغتده ارککه دیرلر اصطلاحده ارککه دلالت
ایدن کلمیه دیرلر غائب لغتده حاضر اولمیانه دیرلر
اصطلاحده نفس متکلم اولمیان ومخاطب اولمیان کلمیه
دیرلر مضارع لغتده بکزیجیه دیرلر اصطلاحده اوتلیه

ایکی حرفنک بری کلمک سببیله لفظاً ومعناً
واستعمالاً اسم فاعله بکزین کلمیه یه دیرلر
فعل ماضی مفرد مذکر غائب اوتوز یدی
نوعدر کذلک فعل مضارع مفرد مذکر غائب
اوتوز یدی دلو نوعدر وزنلری بودر

فعل یفعل	فعل یفعل	فعل یفعل	افعل یفعل
فعّل یفعّل	فاعل یفاعل	انفعل ینفعل	
افتعل یفتعل	افعلّ یفعلّ	تفعّل یتفعّل	
تفاعل یتفاعل	استفعل یستفعل	افعالّ	
یفعالّ	افعوّل یفعوّل	افعوعل یفعوعل	
فعلل یفعلل	فوعل یفوعل	فیعل یفیعل	
فعول یفعول	فعیل یفعیل	فعلل یفعلل	
فعلی یفعلی	فعمل یفعمل	فعنل یفعنل	

تفعلل يتفعلل افعنلل يفعنلل افعلل يفعلل
تفعول يتفعول تفعلل يتفعلل تفوعل
يتفوعل تفيعل يتفيعل تفعلي يتفعلي
تمفعل يتمفعل تفعفل يتفعفل تفعنل
يتفعنل افعنلل يفعنلل افعنلي يفعنلي
مصدر لغتده دوقوم صادر اولجق مكانه ديرلر
اصطلاحده فعلك اوزرينه جريان ايدن حدثك
اسميدر اگر مصدر اوچ حرفلي اولان فعلك
مصدري اولورسه اكا قياس يوقدر فرق
بردر لودر مثال قتل فسق شغل رحمة
نشدة كدرة دعوى ذكرى بشرى
ليان حرمان غفران نزوان طلب
خنق صغر هدى غلبة سرقة

ذهاب صراف سؤال ذهارة دراية
بغاية كراهية وجيف قبول دخول
صهوبة مدخل مرجع مكرم مسعاة
محمدة قائم عافية مفتون تودان
دليلي صغير ورة اسم فاعل لغتده اشليجيه ديمكدر
اصطلاحده حدوث معناسنه اشلمك انكله
قائم اولان كمسنه ايچون فعل مضارعنك معلو
مندن يابلن كلمه يه ديرلر وزني اوچ حرفلي اولن
فعلدن اگر يا فاعل وزني اوزرينه گلور كاهيجه
فعيل وفعول وزنلري اوزره گلور مبالغه ايله
اسم فاعل اون ايكي در لودر مثالي جهول
صديق كذاب غفل يقظ مدرار مكثير
لعنة طوال عجاب مجزام علامة

زاویه بجزامه فروقه اسم فاعل اولان کلمه
لرینك هر بری غائب ومخاطب ونفس متکلم
اولور مقامنه کوره جمله بری ناصر
اسم فاعل مفرد مذکر غائب اولور مفرد مذ
مخاطب اولور ونفس متکلم اولور غائبه
کوره معناسی یردم ایدیجی بر غائب ار مخاطبه
کوره معناسی یردم ایدیجی سن سن نفس متکلمه
کوره معناسی یردم ایدیجی بن اسم مفعول
صفت مشبهه مبالغه ایله اسم فاعل اسم
منسوب اسم تفضیل بونلرك هر بری اسم
فاعل کبی اولور غفلت ایتمیه سین صفت
مشبهه وزنی او بیلدر مثالی شکس
صلب ملح حسن خشن عجل

صغر جنب جبان شجاع شیظم
جید حریص سلیم غیور ابلج
عضبان اسم فاعلك جمع مذکرینك مکسرینك
وزنی اون وزندر مثالی نصار نصر نصره
قضاة بزل شعراء صحبان تجار
قعود فوارس شاذکه اسم مفعول لغتده
اشلنمش آدی دیمکدر اصطلاحده اشلمك
انوك اوزرینه واقع اولن کمسه ایچون فعل
مضارعنك مجهولندن یاپلن کلمیه دیرلر
اوج حرفلینك وزنی اکثریا مفعول وزنی
کلور کاهیجه فعیل وفعول وزنده
کلور مبالغه ایله اسم مفعول فعله وزنی
اوزرینه کلور تجهد مطلق مطلق لغتده مطلق

انكار دیرلر اصطلاحده مطلق انكاره دلالت ایدوب
اوزرینه لم کلمسی کلن کلمیه دیرلر جحد مستغرق
لغتده قبلیوجی انكاره دیرلر اصطلاح صرفیونده
قبلیوجی انکاره دلالت ایدوب اوزرینه
لما کلمسی کلن کلمیه دیرلر نفی حال لغتده شمدیکی
حالده کیدرمکه دیرلر اصطلاحده شمدیکی حالده
کیدرمکه دلالت ایدوب اوزرینه ما کلمسی
کلن کلمیه دیرلر نفی استقبال لغتده کلجک
زمانده کیدرمکه دیرلر اصطلاحده کلجک زمانده
کیدرمکه دلالت ایدوب اوزرینه لا کلمسی
کلن کلمیه دیرلر تاکید نفی استقبال لغتده کلجک
زمانده تاکید ایله کیدرمکه دیرلر اصطلاحده
کلجک زمانده تاکید ایله کیدرمکه دلالت ایدوب

اوزرینه لام کلمسی کلن کلمیه دیرلر امر غائب
لغتده غائب کمسنیه امر اتمکه دیرلر اصطلاحده
غائب کمسنه دن اشلمك طلب اولنور اوزرینه
امر لامی کلن کلمیه دیرلر نهی غائب لغتده غائب
کمسنیه نهی اتمکه دیرلر اصطلاحده غائب کمسنه دن
اشلمك ترکی طلب اولنور اوزرینه نهی لامی کلن
کلمیه دیرلر امر حاضر لغتده حاضر کمسنیه امر اتمکه
دیرلر اصطلاحده حاضر کمسنه دن اشلمك طلب اولنور
بر صیغه در نهی حاضر لغتده حاضر کمسنیه نهی اتمکه
دیرلر اصطلاحده حاضر کمسنه دن اشلمك ترکی طلب
اولنور اوزرینه نهی لامی کلن کلمیه دیرلر
اسم زمان لغتده زمان ادی دیمکدر اصطلاحده
اشلمك انده واقع اولان زمانه ایچون فعل مضارعدن

معلومندن یاپلن کلمیه دیرلر اسم مکان لغتده
مکان ادی دیمکدر اصطلاحده اشلمك انده واقع
اولان مکان ایچون فعل مضارعنك معلومندن
یاپلن کلمیه دیرلر مصدر میمی مصدر لغتده دوه
صادر اولان مکانه دیرلر میمی میمه منسوب
دیمکدر اصطلاحده فعلك اوزرینه جریان ایدن
حدثك اولینه میم زیاده لی اسمدر اسم آلت
لغتده آلت ادی دیمکدر اصطلاحده فاعل مفعول
بهنه انوکله معالجه ایلدیکی شئینه ادویرمدن
اوتری فعل مضارعنك متعدی لرندن یاپلن
کلمیه دیرلر اسم آلتك وزنی اوچدر مفعل
مفعال مفعله در بناء مره لغتده برکره یمقدر
اصطلاحده برکره اولان حدثك اسمدر بناء نوع

بناء نوع لغتده بر درلو یمقدر اصطلاحده
بر درلو اولان حدثك اسمدر اسم تصغیر لغتده
کوچوجك اتمك ادی دیمکدر اصطلاحده
ازه دلالت اتمك ایچون انده زیاده قلنان اسمه
دیرلر اسم تصغیرك وزنی اوچدر فعیل فعیعل
فعیعیل اسم تصغیر اتمکك قاعده سی بر اسمك
اولکی حرفی مضموم ایلدسك اسم اشارت
دخی اسم موصول اولمازسه ایکنجی حرفی مفتوح
ایلدسك انده صکره بر ساکن یا کتوررسین
اول کتورن یکك بانك الثنده کلن حرفه بقرسین
بر حرف ایسه حالی اوزره قورسین اکر بر حرفدن
زیاده ایسه یانك الثنده اولان حرفی مکسور
قورسین الا دورت لو اسمده یانك الثنده

اولان حرف مکسور قلنمز بری آخرنده مؤنث تاسی
اولاندر مثالی طلیحة کبی وبری آخرنده مؤنث الفی
اولاندر مثالی حبیلی وحمیراء کبی وبری آخرنده مؤنث
الفنه بکزین الف نون اولاندر مثالی عثیمان کبی
وبری افعال وزننده اولان جمعدر مثالی اجیمال کبی
اسم تصغیر بش شیئه اوتری قلنور بری تعظیمه
توهم اولنانی تحقیر ایچوندر وبری بعدی جائز اولانی
تقریب ایچوندر وبری کثرة جائز اولانی تقلیل ایچوندر
وبری ترحم ایچوندر اسم اشارتک ودخی اسم موصولک
تصغیرنده اولی مفتوح اولنور وآخرینک اوستونه بر
اندن صکره ساکن یا زیاده قلنور وآخرینه بر الف زیاده
قلنور کلمه الفی یایه قلب اولنور ایکی یا دخی بر برینه
ادغام اولنور مثالی ذیّا وتیّا والذیّا واللتیّا

اسم منسوب لغتده نسبت اولنمشک اسمیدر
اصطلاحده یاسی نسبت ایچوندر آخرنه بر شده لی
یا زیاده قلنان اسمه دیرلر مبالغه اسم فاعل لغتده
مبالغه ایله اشلیجی ادی دیمکدر اصطلاحده مبالغه
ایله اشلمک انوکله قائم اولانه کیسه ایچون فعل
مضارعدن یاپلان اسمه دیرلر وزنلری اون ایکیدر
یوقاروده ذکر اولوندی اسم تفضیل لغتده غیرینک
اوزرینه بکنمک ادی دیمکدر اصطلاحده غیرینک
اوزرینه زیاده ایله اشلمک انوکله قائم اولانه کیسه
ایچون فعل مضارعدن یاپلان اسمه دیرلر فعل تعجب لغتده
تعجب اشلمکه دیرلر اصطلاحده تعجب بنیادی اعدادی اوزره
یاپلان فعله دیرلر صیغه لغتده بر دورلو قیوجلوق
اتمکه دیرلر اصطلاحده حروفلری بری برینه جمع ایله

حاصل اولان صورته دیرلر کتابت اسمیده اولور ∴
تثنیه لغتده ایکی ایتمکه دیرلر اصطلاحده فعلك
تثنیه سی اولورسه ایکیه دلالت ایتمك ایچون مفردنك
اخرنه بر الف زیاده قلنان کلمیه دیرلر اسمك تثنیه
اولورسه مفردنك اخرنه بر الف و بر مکسور نون زیاده
قلنه و یاخود ماقبلی مفتوح یا ایله مکسور نون زیاده
قلنان کلمیه دیرلر جمع مذکر لغتده جمیع ارکه دیرلر
اصطلاحده جمیع ارکه دلالت ایتمك ایچون
مفردنك اخرنه بر واو زیاده قلنان کلمیه دیرلر ∴
اکر فعلك جمع مذکری اولورسه مفردنك اخرینه
ماقبلی مفتوح مضموم ساکن واو ایله بر مفتوح
نون زیاده قلنان کلمیه دیرلر ∴ یاخود ماقبلی مکسور
ساکن یا ایله بر مفتوح نون زیاده قلنان اسمه دیرلر

جمع مصحح مطلق جمع که کرك مصحح کرك مکسر وکرك
مذکر وکرك مؤنث نسبه دیرلر تغییرلردن بر تغییر ایله
مفردك حروفی ایله مقصود احاده دلالت ایدن کلمیه
دیرلر فصل متعدی لغتده بر یردن بر یره کچن شیئه
دیرلر اصطلاحده فاعلك فعلی مفعول به نه کچن
کلمیه دیرلر افعال بابی کبی معناسیله کلور اولکسی
تعدیه ایچوندر تعدیه لغتده کچورمکه دیرلر ∴
اصطلاحده فعل لازمی متعدی ایتمکه دیرلر مثالی
اخرجته کبی ∴ و دخی بر مفعوللی اولان کلمیه بر مفعول
دخی زیاده ایتمکه دیرلر ∴ مثالی انصرت زیداً عمراً کبی
و دخی ایکی مفعوللی اولان کلمیه بر مفعول دخی زیاده
ایتمکه دیرلر ∴ مثالی اعلمت زیداً عمراً فاضلاً کبی ∴
ایکنجیسی لازم و دخول ایچوندر ∴ دخول لغتده کیرمکه

دیرلر ٭ اصطلاحده افعال بابنده اولان کلمه‌نك فاعلی
اصل فعلنك وقتنه کیرمکه دیرلر ٭ مثالی اصبح الرجل
کبی ٭ بو مثالده افعال بابندن اولان کلمه اصبح در ٭
فاعلی الرجل در اصلی فعلی صبح در اکلنان صباح در ٭
معناسی رجل صباح وقتنه کیردی دیمکدر ٭ اوچنجیسی
تعریض ایچوندر ٭ تعریض لغتده عرض ایتمکه دیرلر ٭ اصطلاحده
افعال بابنده اولان کلمه‌نك فاعلی مفعولنه اصل
فعلنی عرض ایتمکه دیرلر ٭ مثالی ابعت الکتاب کبی بو
مثالده افعال بابندن اولان کلمه ابعت اصلی ابیعت
فاعلی تا در ٭ مفعول الکتاب در ٭ اصل فعلی ابعت در
اکلنان بیع در ٭ معناسی بن کتابی صتمغه عرض ایتدم
و صتمغه منتسب قلدم دیمکدر ٭ دردنجیسی صیرورت
ایچوندر ٭ صیرورت لغتده بر ذاتدن بر ذاته یا خود

بر صفتدن بر صفته انتقال ایتمکه دیرلر ٭ اصطلاحده
افعال بابندن اولان کلمه‌نك فاعلی اصل فعلنك صاحبی
اولمغه یا خود صاحبنك صاحبی اولمغه دیرلر ٭ اصل فعلنك
صاحبی اولانه مثال اغد البعیر کبی ٭ بو مثالده افعال بابندن
کلمه اغد اصلی اغدد ٭ فاعلی البعیر اصل فعلی اغدد در
اکلنان غدد در معناسی دوه بز صاحبی اولدی ٭ اصل فعلك
صاحبنك صاحبی اولانه مثال اجرب الرجل در ٭ بو مثالده
افعال بابندن اولان کلمه اجرب در ٭ فاعلی الرجل در ٭
اصل فعلی اجرب در اکلنان جرب در ٭ جربك صاحبی دوه در
٭ صاحبنك صاحبی الرجل در ٭ معناسی رجل اویوز
دوه صاحبی اولدی دیمکدر ٭ بشنجیسی حینونت ایچوندر
حینونت لغتده بر نسنه‌نك وقتی اولمغه دیرلر ٭
اصطلاحده افعال بابندن اولان کلمه‌نك فاعلنه اصل
فعلك وقتی یقین اولمغه دیرلر ٭ مثال احصد الزرع
کبی

بو مثالده افعال بابنده اولان کلمه احصددر فاعلی
الزرعدر ۝ اصل فعلی احصد در که کلنه حصاد در
معناسی اکن بچمکه یقین اولدی دیمکدر ۝ التجنیسی
وجدان در ۝ وجدان لغتده بولمغه وبلمکه دیرلر ۝
اصطلاحده افعال بابنده اولان کلمنک فاعلی مفعولی
اصل فعلی ایله صفاتلنمش بولمغه وصفاتلنمش بلمکه
دیرلر ۝ مثالی احمدت زیدا کبی ۝ بو مثالده افعال بابنده
اولان کلمه احمدت فاعلی تادر ۝ مفعولی زیدا دور ۝
اصل فعلی احمدت در که کلنه حمد در ۝ معناسی بن زیدی
مدح اولنمش بولدوم ۝ ومدح اولنمش بلدم ۝ دیمکدر
ید بجیسی ازاله ایچوندر ۝ ازاله لغتده کدرمکه دیرلر
اصطلاحده افعال بابنده اولان کلمنک فاعلی مفعولندن
اصل فعلی کدرمکه دیرلر ۝ مثالی اشکیت زیدا کبی ۝

بو مثالده افعال بابنده اولان کلمه اشکیت فاعلی تادر
مفعولی زیدا در ۝ اصل فعلی اشکیت در که کلنه
شکایتدر ۝ معناسی بن زیدی شکایتی کدردم دیمکدر ۝
سکزنجیسی تکثیر ایچوندر ۝ تکثیر لغتده اتمکه دیرلر ۝
اصطلاحده افعال بابنده اولان کلمنک فاعلی قتنده
اصل فعلی چوق اولمغه دیرلر ۝ مثالی البن الرجل کبی ۝
بو مثالده افعال بابنده اولان کلمه البن در ۝ فاعلی
الرجل در ۝ اصل فعلی البن در که کلنه لبن در ۝
معناسی رجل عندنده سوز چوق اولدی دیمکدر ۝
طقوزنجیسی استفعل بابی معناسنه در ۝ مثالی
اعظمت زیدا کبی ۝ استعظمت زیدا معناسنه در
اوننجیسی ثلاثی معناسنه در ۝ مثالی قلت البیع
واقلته اصلی اقیلته ۝ اون برنجیسی مطاوعته ایچوندر

مثالی اكب واعرض كبی كب وعرض كلمه لرینك مطا
وعی ایچوندر بو ایكی نك ثالث یوقدر دیدی
زنجانی حضرتلری اون ایكنجی معناسنده زیاده
اولمق ایچوندر مثالی شغله كبی شغله معناسنده
لكن اشغله ده زیاده لك واردر اون اوچنجی
تمكین ایچوندر مثالی اقبرته معناسی بن انك ایچون
قبر اولجق مكان ویردم دیمكدر اون دوردنجی
اصل فعلك مكاننه كلمك ایچوندر مثالی ایمن
ایمن زید واجبل زید كبی معناسی زید یمانه كلدی
وزید جبله كلدی دیمكدر اون بشنجی دعاء نافع
ایچوندر مثالی اشفیت زیداً كبی معناسی بن زید
ایچون شفا ایله دعا ایتدم دیمكدر اون التنجی اعانت
ایچوندر مثالی اطلبت زیداً وارعیته واقریته كبی

معناسی بن زیدی طلب اوزره اعانت ایلدم وكوتمك
اوزره اعانت ایتدم وقونقلغینه ضیافت اوزره اعانت
ایتدم دیمكدر اون یدنجی افعال بابنده اولان
كلمنك فاعلی اصلی ایله موصوف اولانه شیء اتیان
ایچوندر مثالی اكرم الرجل معناسی رجل اولادی
كرام كتوردی دیمكدر اون سكزنجی بر عدده
وصول ایچوندر اول عدد اصل فعلی اولمیالیدر
مثالی اعشرت الدراهم واثلثت واربعت كبی
معناسی درهملر عشره بالغه اولدی وثلثین
بالغه اولدی واربعین بالغه اولدی دیمكدر
اون طقوزنجی ثلاثیدن مفعول اولمق ایچوندر
مثالی اقسم وفلج دن معنیدر وافلج كبی یكرمنجی
مفعولی اصلنه حمل ایچوندر مثالی اكذبت زیداً

معناسی بن زیدی کذبه حمل ایتدم دیمکدر تفعیل بابی
بکرمی معنایه کلور اوکنجیسی تکثیر ایچوندر تکثیر
فعلده اولور مثالی طوّف زید کبی فعل
ایله فاعلده اولور مثالی موّتت الابل کبی فعل
ایله مفعولده اولور مثالی غلّق زید الابواب
کبی ایکنجیسی تعدیه ایچوندر مثالی فرّحت
زیدا کبی اوچنجیسی سلب ایچوندر مثالی
قرّدت البعیر کبی دوردنجیسی نسبت
ایچوندر مثالی فسّقت زیدا کبی نسبت
لغتده بر شیئی بر شیئه طیامغه دیرلر
اصطلاحده تفعیل بابنده اولان کلمه‌نک
فاعلی مفعولنه اصل فعلنی طیامغه دیرلر
بشنجیسی ثلاثی معناسنه‌در التنجیسی طلب

ایچوندر طلب لغتده بر شیئی استمکه دیرلر
اصطلاحده تفعیل بابنده اولان کلمه‌نک فاعلی
استمکه دیرلر مثالی تبعّت زیدا کبی یدنجیسی
صیرورت ایچوندر مثالی عجّزت المرأة صارت
المرأة عجوزا معناسنه‌در معناسی مرأة
عجوز اولدی دیمکدر سکزنجیسی اعتقاد ایچوندر
اعتقاد لغتده اینانمغه دیرلر اصطلاحده تفعیل
بابنده اولان کلمه‌نک فاعلی مفعولنی اصل فعلی ایله
صفتلنمش دیو اینانمغه دیرلر مثالی وحّدت
الله تعالی کبی بو مثالده تفعیل بابنده اولان کلمه
وحّدت‌در فاعلی تادر مفعولی الله‌در اصل
فعلی توحیددر معناسی بن الله تعالی‌یی بر اعتقاد
ایتدم دیمکدر طقوزنجیسی قبول ایچوندر

مثالی شفّعت فی ضرب زید کبی • معناسی بنم
شفاعتم قبول قلندی زیدی دوکمکلکده دیمکدر •
اوننجیسی حضور ایچوندر • حضور لغتده حاضر اولمغه
دیرلر • اصطلاحده تفعیل بابنده اولان کلمنک
فاعلی اصل فعلنه حاضر اولمغه دیرلر مثالی
جمّع زید کبی بو مثالده تفعیل بابنده اولان کلمه
جمّع در • فاعلی زید در اصلی فعلی جمع در اکلنه
جمعه در • معناسی زید جمعیه حاضر اولدی دیمک
در • اون برنجیسی کلام مرکبدن النوره • مثالی هلّل
زید کبی • معناسی زید لا اله الا الله دیدی
دیمکدر • اون ایکنجیسی فاعل اصل فعلنک مکاننده
کلمک ایچوندر • مثالی یمّن زید اتی الیمن معناسنده
• اون اوچنجیسی فاعل اصل فعلنه یکزمک ایچوندر •

مثالی قوّس زید صار کالقوس معناسنده در • اون
دردنجیسی حیوانات ایچوندر • مثالی ظهّر الزمان حان وقت
الظهر معناسنده در • اون بشنجیسی عمل ایچوندر • مثالی
حفّظ الکتاب حمله علی الحفظ معناسنده در • اون
آلتنجیسی تحمل مکرر فی مهلة ایچوندر • مثالی درّجه الی
کذا کبی معناسی فلان شئ وارنجه تدریج ایتدی
دیمکدر • اون یدنجیسی تفعّل بابی معناسنده در •
مثالی ولّی عنه کبی تولّی عنه معناسنده در • اعراض
ایتدیکی وجنس دیرلر • وبیّن الشیء دینور تبیّن
الشیء معناسنده در • اون سکزنجیسی اغنا عن الثلاثی
ایچوندر • مثالی جرّب کبی ووقّع القتال کبی معناسی
قتال ترک ایتدی دیمکدر • اون طقوزنجیسی توجه ایچوندر •
مثالی شرّق زید کبی معناسی زید مشرقه توجه ایتدی

دیمکدر یکرمنجیسی اصل فعل ایله متصف قلمق
ایچوندر مثالی امرته کبی جعلته امیرا معناسنه
در مفاعله بابی یدی معنایه کلور اولکیسی مشارکت
بین الاثنین ایچوندر مشارکت لغتده اورتاق
اولمغه دیرلر اصطلاحده مفاعله بابنده اولان
کلمنک فاعلی مفعولی ایله اصل فعلنده اورتاق اولمغه
دیرلر مثالی قاتل زید عمرا بو مثالده مفاعله بابنده
اولان کلمه قاتلدر فاعلی زیددر مفعولی عمرادر
اصل فعلی قاتلدر اکلنان قتلدر معناسی زید عمر ایله
بری برینه مقاتله اتدیلر ایکنجیسی ثلاثی معناسندر
مثالی قاتلهم الله کبی معناسی الله تعالی انلری قتل
ایلدی اوچنجیسی تفعیل بابی معناسندر مثالی
ضاعفت ضعفت معناسندر دردنجیسی

صیرورت ایچوندر مثالی تعافاک الله تعالی کبی
صیرک الله تعالی ذا عافیة معناسندر بشنجیسی
فاعل اصل فعلنک مکانینه اتیانی ایچوندر مثالی
یامن زید ای الیمن معناسندر التنجیسی تفاعل
معناسندر مثالی سارع کبی تسارع معناسندر
یدنجیسی ثلاثیدن وافعال بابندن اغنا ایچوندر مثالی
بارک الله فیک کبی وواریت الشیء کبی یعنی اخفیته
انفعال بابی دورت معنایه کلور اولکیسی مطاوعت
ایچوندر مطاوعت لغتده موافقته دیرلر
اصطلاحده فعل متعدینک مفعولینه تعلقندن نشئه
اثری حاصل اولمغه دیرلر مثالی کسرت الزجاج
فانکسر ذلک الزجاج کبی بو مثالده فعل متعدی
کسردر مفعولی الزجاجدر بو انفعال بابینک

فعل متعدیسی اوچ بابدندر بری ثلاثی بابی بری افعال
بابی بری تفعیل بابلریدر علاج و تأثیر فعللریدر کلور
ایکنجیسی ثلاثی معناسنه کلور مثالی انطفأت النار
طفئت معناسنه در اوچنجیسی ثلاثیدر اغنا ایچوندر
وافعالدن بندر اغنا ایچوندر دردنجیسی اصابتک
مکاننه ایتمکدر بو ایکیسنک مثالی ان حجز کبی معناسی
حجازه کلدی دیمکدر افتعال بابی اوندر اوچ معنایه کلور
اولکیسی مطاوعت ایچوندر ایکنجیسی اتخاذ در اتخاذ
لغتده المعه دیرلر اصطلاحده اصل فعلی المعه دیرلر
مثالی اختبز اخذ الخبز معناسنه در اوچنجیسی
صرف ایچوندر صرف لغتده بوزمقه دیرلر
اصطلاحده افتعال بابندن اولان کلمنک فاعلی اصل
فعلی تحمل ایله تحصیل ایتمکه دیرلر مثالی اکتسب

زید المال کبی بو مثالده افتعال بابندن اولان کلمه
اکتسب در فاعلی زید در اصل فعلی کسب در معناسی
زید مالی زحمت ایله قازندی دیمکدر دردنجی تفاعل
بابی معناسندر مثالی اجتوروا تجاوروا معناسندر
بشنجی ثلاثی معناسندر مثالی احتقر حقر معناسندر
التنجی ازاله ایچوندر مثالی انتصر کبی معناسی نصرتی کدردی
دیمکدر یدنجیسی اصل فعلی اظهار در مثالی اعتذر زید
معناسی زید عذرینی آشکاره ایتدی دیمکدر سکزنجیسی
فاعل اصل فعلی قبول ایچوندر مثالی افتصح قبل الفصاحة
معناسندر طقوزنجیسی تفعل بابی معناسندر
مثالی اجتمع القوم بمعنی تجمع اوننجیسی استفعل
معناسنه در مثالی ارتاح دخی اعتصر کبی استراح
دخی معناسنه در اون برنجیسی ثلاثیدر اغنا ایچوندر

دخی بعض کلمه لرده انفعال بابندن اغنا ایچوندر ثلاثیدن
اغنا یه مثال استلم الحجر کبی انفعال بابندن اغنا یه
مثالی فاء الفعل لام یاخود را یاخود واو یاخود نون یاخود
میم اولورسه در مثالی التوی دخی ادّرع دخی اتّصل
دخی انتقل دخی امتلا کبی اوننجیسی اصل فعلنی فاعلی
بنفسه اشلمک مثالی استاک کبی اون اوچنجیسی تخیّر
ایچوندر مثالی اصطفی تفعّل بابی اون سکز معنا یه
کلور اولکیسی تکلّف ایچوندر تکلّف معناسی بر شیئده
صکره بر شیء اولدوغی جهتدن مطلوبی تحصیل ایتمکدر
مثالی تعلّمت العلم مسئلةً بعد مسئلةٍ معناسی بر مسئله
دن صکره بر مسئله یی تحصیل ایتدم اوتوری علمی بن تعلیمه
تکلیف ایتدم ادیمکدر ایکنجیسی مطاوعت در مطاوع
فعّل دخی افعل در مثالی کسرته فتکسّر واعقدته

فتعقّد کبی اوچنجیسی اتخاذ ایچوندر مثالی
توسّدت التراب کبی معناسی بن طبراغی یصدیق
ایتدم دیمکدر دوردنجیسی تجنّب ایچوندر
تجنّب لغتده چکنمکه دیرلر اصطلاحده تفعّل بابندن
اولان کلمه نک فاعلی اصل فعلندن چکنمکه دیرلر مثالی
تأثّم زید معناسی زید اثمدن چکندی یعنی گناهدن چکندی
دیمکدر بشنجیسی طلب معناسنه در اولان استفعال
بابی معناسنه در مثالی تعظّم زید کبی وتکبّر زید کبی
معناسی زید بویک اولمق طلب ایتدی التنجیسی تدریجله
عمل ایتمک ایچوندر مثالی تجرّع زید الماء معناسی زید
صویی تدریجله بر جرعه دن صکره بر جرعه ایچدی
یدنجیسی الله تعالی حقنده کمال بلدرمکدر مثالی تقدّس
وتوحّد کبی معناسی تقدّس الله تعالی هر عیبدن پاک اولدی

توحّد الله تعالى الله تعالى بر اولدی دیمکدر • سکزنجیسی
برشئ عمل سز حاصل اولمق ایچوندر • مثالی تولّد زید کبی
معناسی زید طوغدی دیمکدر • طقوزنجیسی فاعل اصل
فعلیله متصف اولانه تشبّه ایچوندر • مثالی تهجّر
زید تشبّه بالمهاجرین معناسنه در • اوننجیسی دعا
ایچوندر • مثالی ترحّمه کبی دعاه بالرحمة معناسندر ••
اون برنجیسی تحوّل و انقلاب ایچوندر • مثالی تحجّر الطین
معناسی چامور طاشی اولدی • اون ایکنجیسی اصلینی سؤال
ایچوندر • مثالی تعطّی سأل العطاء معناسندر • اون
اوچنجیسی صیرورت ایچوندر • مثالی تموّل زید صار ذا مال
معناسندر • اون دردنجیسی تفاعل معناسندر مثالی
تعهّد تعاهد معناسندر • اون بشنجیسی فعل معناسندر
مثالی تقسّم کبی و تقطّع کبی قسم و قطع معناسندر •

اون التنجیسی مشتق منه یسنی تلبّس و کیمک ایچوندر • مثالی
تقمّص دخی تأزّر دخی تدرّع دخی تعمّم قمیص و ازار
و درع و عمامه کیدکده دیرلر • اون یدنجیسی مشتق منه
سنده بر عمل اتمک ایچوندر • مثالی تضحّی دخی تسحّر دخی
تعشّی کبی •• اون سکزنجیسی تجرّد دن اغنا ایچوندر •
مثالی تکلّم دخی تصدّی کبی بونلر صکره کاهیجه تفعّل
بابنک مصدری فعلّه وزننده کلور • مثالی طیّره تخیّره
کبی تطیّر و تخیّر مصدرلریدر بو ایکی مصدرلرینک ثالثی
ذکره فی شرح المنار وده جکی
یوقدر •• دیدیلر • تفاعل بابی یدی معنایه کلور اولکیسی
مشارکت بین الاثنین فصاعدا ایچوندر • مشارکت
بین الاثنین اولچون اولانه مثالی تباعد زید و عمرو کبی
مشارکت فصاعدا اولانه مثالی تصالح القوم کبی
ایکنجیسی حاصل اولمیان شیئی اظهار ایچوندر • مثالی تمارض

کبی اوچنجیسی ثلاثی معناسنه در مثالی تواثب وثب
معناسنه در • دوردنجیسی تفعل بابی معناسنه در • مثالی
تعاهد تعهد معناسنه بشنجیسی افعال بابی معناسنه
مثالی تخاطأ اخطأ معناسنه • آلتنجیسی مفاعل بابنک
وثلاثینک مطاوعی ایچوندر • مثالی باعدته فتباعد
ونفقت الدار اهم فتنافق کبی • یدنجیسی ثلاثیدر اغنا
ایچوندر • مثالی تشاءب کبی وتمادی کبی • استفعال بابی
اون طقوز معنایه کلور • اولکیسی تعدیه ایچوندر •
مثالی استخرج زید المال کبی • ایکنجیسی لازم ایچوندر •
اوچنجیسی تحول ایچوندر • مثاللری استحجر الطین کبی
دوردنجیسی طلب ایچوندر • مثالی استغفر الله
کبی • بشنجیسی اعتقاد ایچوندر • مثالی استکرمته کبی
آلتنجیسی وجدان ایچوندر استجدته کبی اصلی استجودته

یدنجیسی تسلیم ایچوندر • مثالی استرجع القوم کبی •
معناسی قوم انا لله وانا الیه راجعون دیدیلر • سکزنجیسی
حینونت ایچوندر • مثالی استحصد الزرع کبی طقوزنجیسی
ثلاثینک وافعال بابینک مطاوعی ایچوندر • مثالی
وشفعته فاستشفع کبی واراحه الله تعالی فاستراح
کبی • اوننجیسی ثلاثی معناسنه در • مثالی استقر
قر معناسنه در • اون برنجیسی بر صفت اوزره عد
اتمک ایچوندر حال بوکه اول صفتک خلافنه ایکن
مثالی استصعبته کبی • اون ایکنجیسی سلب ایچوندر •
مثالی استعتبته ازلت عتابه معناسنه در •
اون اوچنجیسی نسبت ایچوندر • مثالی استنسر البغاث
انتسب الی النسر معناسنه در • اون دوردنجیسی
عمل مکرر فی مهلة ایچوندر • مثالی استدرجه کبی •

اون بشنجیسی افعل معناسنه در ● مثالی استیقن کبی
دخی استعجل واستهل کبی ایقن واعجل واهل
معناسنه ● اون التنجیسی تفعّل معناسنه ● مثالی ●
استکبر واستعاد واستبدل کبی ● تکبّر وتبدّل
معناسنه ● اون یدنجیسی افتعل مثالی استعذر واستعذب
کبی اعتذر وتاب معناسنه ● اون سکزنجیسی اصل
فعلی ایله متصف قلمق ایچوندر ● مثالی استهامه
جعله هائما معناسنه ● اون طقوزنجیسی اغنا
عن المجرّد وعن فعّل در ● مثالی استبدل واسترجع کبی
فائده ● کتب فننک بعض شرحلرنده ذکر اولندی قاعدهٔ
تصریف ثلاثی مزید بابلری ثلاثیدن اخذ اولنمشدر
قلیلا استفعل افعلدن اخذ اولنور حتی افعل بر
مفعوله تعدیه ایتسه برسینی زیاده ایدوب ایکی

مفعوله تعدیه ایدر ● مثالی استرضع واستنجح یقال
ارضعت المرأة الطفل واسترضعتها ایاه وانجح
الله حاجته واستنجحته ایاه افعیعال بابی بش
معنایه کلور ● اولکیسی صیرورة ایچوندر ● مثالی احلولی
الشیء صار ذا حلو معناسنه ● ایکنجیسی وجدان ایچون
اولنمدر ● استفعل معناسنه در ● مثالی ● احلولی
دماغ ● وجدها حلوة ● معناسنه در ● اوچنجیسی
مطاوعت ● ایچوندر ● مثالی ● اثنیته ● فاثنونی
کبی ● دردنجیسی ● مجرّد ● معناسنه در ● مثالی
خلق ● ان ● یفعل ● واخلولق ● اذا کان ● خلیقا
درجنکی ● بشنجیسی ● قلیلا ● تعدیه ● ایچون ● اولور
مثالی ● احلولیته ● واعرودیته کبی ● معناسی ●
بن ● انی ● طتلو ● اتدم ● وعریان ● اولدوغی ●

حالده بن لکا بندم دیمکلردر افعوّل بابی دخی

لازم مبالغه ایچوندر مثالی اجلوّذ الابل کبی

قلیلا متعدی اولور مثالی اعلوّطنی کبی

لزمنی معناسنده افعنلل بابی لازمدر ایکی

کلمه بو بابدندر متعدیدر اسرنداه واغرنداه

در تمت الکتاب من تالیف

عبد الله بن الحاج عثمان

الیزووی سنه سبع

وثلثین ومائة والف

بعد هجرة من

العز والشرف

١٢٠٣

سنه

Süleymaniye U Kütüphanesi
Kısmı Hacı Mahmud
Yeni Kayıt No 6068
Eski Kayıt No